

Musai ka qenë njeri shumë i turpshëm, andaj nuk ka mundur askush t’ia shohë trupin. Hipokritët shpifën trillime se ai ka të meta të lloj-llojshme trupore. Një ditë mënjanohet në një skutë për t’u larë, e teshat i lë mbi një gur. Kur doli nga uji dhe shkoi te rrrobat, ato nuk i gjeti ku i kishte lënë, por në një vend tjetër më larg. Duke vajtur lakuriq te petkat e veta, ka has në një grup njerëzish që ia shohin trupin e tij të shëndoshë dhe ashtu demandohen të gjitha trillimet.

Përgjegjësia e njeriut si halif’ në tokë, eshtë shumë e madhe, andaj një përgjegjësi të tillë nuk do ta pranonin as trupat më të mëdhenj siç janë qiej, tokë e male. Mirépo, pranimi i një përgjegjësie të tillë prej dikujt, ishte nevojë e domosdoshme, ngase përmes tij do të arrihej shfrytëzimi i begativës të Zotit të krijuara për njeriun. Njeriu e pranoj emanetin dhe eshtë përgjegjës për zbatimin e programit të Zotit, sipas të cilit i eshtë garantuar se cilini njeri jetë e lumtur edhe në këtë botë, e shpërblimi i madh në jetën tjetër, e cila eshtë qellim përfundimtar. Me këtë emanet njerëzit janë vënë në sprovë. Fatlum eshtë ai, që zbaton mësimet e Allahut, sepse eshtë besnik i emanetit të besuar, e fatzi eshtë ai që nuk illogarit për përgjegjësinë që e ka marrë përsipër dhe e mundon vetën e vet dhe tregohet xahil.

Me ndihmën e Zotit, mori fund përkthimi dhe komentimi i kaptinës “Ahzabë”. Lavdëruar qoftë Allahu i madhërishtëm!

SURETU SEBE'Ë KAPTINA 34

E zbritur në Mekë, pas sures Llukman, ajete: 54

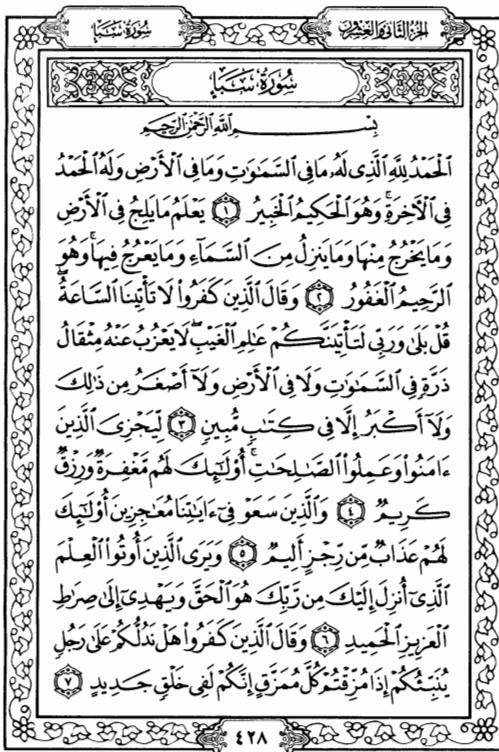
Edhe kjo kaptinë rrah çështjet e besimit të drejtë, të besimit në Zotin një, të shpalljes, të Pejgamberit, të botës tjetër pas ringjalljes, të xhennetit, të xhehenemit, ngase idhujtarët nuk dinin e as nuk besonin në asnjëren prej këtyre të vërtetave.

Idhujtarët e konsideronin mundësinë e ringjalljes si gjë të çuditshme, si të pamundshme, andaj edhe talleshin me Pejgamberin kur ai u thoshte se do të ringjalleni. Edhe në këtë kaptinë, sikundër edhe në dy vende të tjera në Kur'an, Zoti e urdhëron Muhammedin të betohet në Zotin e madhërishtëm se pas shkatërrimit në tërësi të trupit të njeriut në varreza, ai ka për t'u ngjallur.

Në këtë kaptinë janë përfshirë edhe tregimet për Davudin dhe për djalin e tij Sulejmanin, pér mrekullitë e tyre shumë karakteristike, si malet e shpezët që bashku me Davudin dhe era si mrekuli e posaçme për Sulejmanin, e ashtu edhe nënshtrimi i xhinve.

Kjo kaptinë përfundon më thirrjen ndaj idhujtarëve që t’i largohen rrugës së gabuar, të mos adhurojnë sende të ngurta, të mos mendojnë se do të kenë ndonjë dobi prej tyre, por t’i kthehen rrugës së drejtë, ta besojnë Allahun, Krijuesin e gjithësisë, nëse duan t’i shpëtojnë dënimit të ashpër të zjarrit të xhehenemit.

Kaptina quhet: “Suretu Sebe’ë” - kaptina Sebe’ë, ngase bëhet një rrëfim për popullin e atij vendi. Sebe quheshin mbretit e Jemenit, sipas emrit të një të parit të tyre. Rasti i tyre ishte kështu: conin një jetë komode, por për shkak se e përbuzën nimetin e Zotit, i shkatërrroi me një vërsnim katastrofal dhe mbetën të shërbjejnë si mësim për njerëzit që mendojnë.

SURETU SEBE'Ë

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësít!*

1. Falënderimi i takon Allahut, që e Tij
është çka ka në qiej dhe çka ka në tokë

dhe i tërë falënderimi i takon Atij në botën tjetër. Ai është i urti i përsosuri në njohuri.

2. Ai e di çka vihet në tokë dhe çka del prej saj dhe çka zbret prej qillit e çka ngrihet në të; Ai është Mëshiruesi, Mëkatfalësi.

3. E ata që nuk besuan thanë: "Nuk do të na vijë neve kijameti!" Thuaaj: "Po, pasha Zotin tim që e di të fshehtën, pa tjetër to t'ju vijë ai juve. Atij nuk mund t'i fshihet as në qiej e as në tokë sendi sa grimca, e as më i vogël, e as më i madh, vetëm se janë të regjistruar në librin e qartë".

4. (Janë të shënuara) Që t'i shpërblejë ata që besuan dhe bënë vepra të mira. Për të tillët ka falje dhe furnizim të mirë.

5. Ata që u përpoqën t'i mposhtin faktet Tona, ata do të kenë një dënim të keq, të dhembshëm.

6. Ndërsa atyre që u është dhënë dijenia, e dinë se kjo që të është shpallur ty nga Zoti, është e vërtetë dhe se udhëzon për në rrugën e Fuqiplotit, të lavdishmit.

7. Dhe ata që nuk besuan thanë: "A doni t'ju tregojmë për një njeri që do t'ju informojë juve se si, pasi që (të vdisni e) të jeni copëtuar plotësisht, ju do të krijoheni rishtazi?

8. A është duke krijuar gënjeshtër ndaj Allahut, apo e ka kapur çmendia?" Jo, por ata që nuk besojnë botën e ardhshme, janë të dënuar përfjetë, e tash janë në humbje të pambarim.

9. A nuk e shohin qielin e tokën që i ka rrëthuar ata para dhe prapa? Sikur të duam, Ne e shafitum tokën me ta ose shembim mbi ta copa nga qelli. S'ka dyshim se në këtë ka argument për secilin njeri që kthen mendjen te Zoti*.

10. Ne i patëm dhënë Davudit dhuratë të madhe nga ana e jonë: "O male dhe shpezë, lartësoni (me tesbih) së bashku me të!" Ne ia zbutëm atij edhe hekurin (si brumë).

11. (I thamë) Puno këmisha të plota (nga hekuri) dhe thurri me precizitet ato. Dhe bëni vepra të mira (o familje e Davudit), se Unë vëzhgoj atë që ju punoni.

12. Edhe Sulejmanit ia nënshtruam erën që paraditja (e udhëtimit me të duke shkuar) ishte sa një muaj dhe pasditja e saj (në të kthyer) sa një muaj (udhëtimi). I bëmë që atij t'i rrjedh burim i remit dhe me urdhërin e Zotit të tij, ia nënshtruam xhinët që punonin sipas dëshirës së tij, e kush largohet prej tyre nga urdhëri Jonë, atij do t'ia shijojmë zjarrin e fortë.

13. I punonin atij çka ai dëshironte: pallate të fortifikuara, skulptura, pjata (të drunjta) sikurse rezervuare, enë (kazana) të palëvizzhme. Veproni duke falënderuar, o familje e Davudit, e nga robërit e Mi, pak janë mirenjohës.

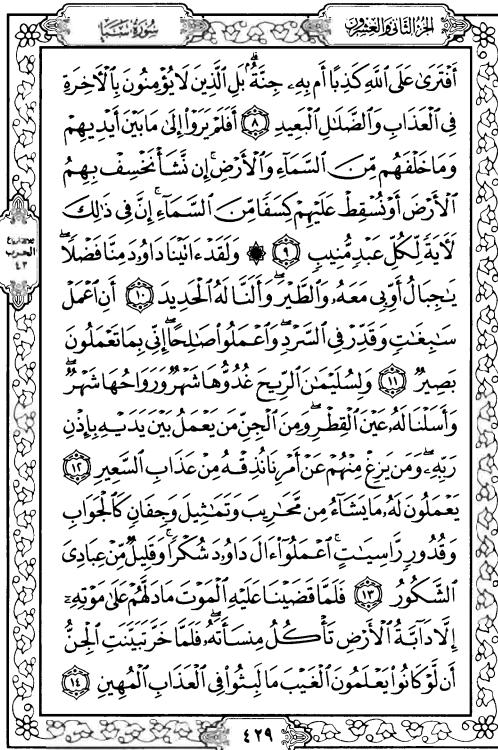
14. E kur ia caktuam atij vdekjen,

* Pesë kaptina fillojnë me "Elhamdu Lil-Lahi..." Një prej tyre është kjo dhe falënderimi që i takon Allahut të madhëruar, ka të bëjë edhe me të mirat e kësaj bote, ndërsa falënderimi i posaçëm i bëhet në botën tjetër, kur besimtarët e sinqertë gjiejnë kënaqësinë që ua dhuron, por falënderimi ndaj Tij në këtë botë është obligim për njerëzit, e falënderimi që do t'i shprehet në botën tjetër është nga gjëzimi.

Edhe në këtë kaptinë Muhammedi urdhërohet të betohet në Zotin se do të vijë kijameti, do të ringjallen njerëzit dhe se do të përgjigjen pér vepra.

Është menduar se pjesë e imtë e materies është atomi, e këtu, në këtë kaptinë, e gjemjë fjalën e Zotit që iu kumtua Muhammedit para katërmëdhjetë shekujsh se ka pjesë edhe më të imëta që nuk mund t'i shohë njeriu në asnjë mënyrë, e ka edhe aq të mëdha sa që prapë njeriu nuk mund t'i përfshijë me shikimin e vet. Këtë thënë, tash e ka vërtetuar shkenca. Pra asnjë vepër, fjalë a send, nuk është që nuk ka efektin e vet pozitiv ose negativ, e njeriu do të përgjigjet pér të gjitha. E mu këtu qëndron shkaku, pse kriminelët donin të taleshin me Muhammedin, kur ai u shpjegonte se do të ringjallen e do të përgjigjen. Kriminelët nuk mendonin se qiej e tokë janë krijime të Zotit, pra janë të rrëthuar prej fuqisë së Tij nga të gjitha anët, e Ai ka fuqi t'i ringjallë.

** Davudin e kishte graduar Allahu, duke e bërë pejgamber, duke i dhënë librin Zebur, duke i nënshtuar malet dhe shpezët që së bashku me të i luteshin Zotit duke e pëlqyer zërin e tij, duke

15. Populli Sebe pati një begati në vendbanimin e vet: kishin nga të dy anët kopshte, nga ana e djathtë (*e luginec*) dhe nga ana e majtë. Hani (*u thamë*) nga begatitë e Zotit tuaj dhe falënderonju Atij. Qytet i mirë dhe Zot mëkatfalës.

16. Po ata i kthyen shpinën, e Ne e lëshuan kundër tyre rrjedhën e pendës dhe dy kopshtet e tyre i shndërruam në

zbutur hekurin dhe duke mësuar për punimin e këmishëve të hekurta për luftë. Sulejmani kishte mrekulli erën me të cilën udhëtonte për një gjysmë dite sapër një muaj udhëtim këmbësor, Zoti kishte mundësuar të zbulojë burimin e bakrit, mandej ia nënshtroi edhe xhinët, të cilët ishin të detyruar të vepronin sipas urdhërit të Sulejmanit, e nuk guxonin të shmangeshin, se Zoti u kishte tërhequr vërejtjen se do t'i dënonë ashpër. Xhinët i punonin çdo gjë Sulejmanit, por ishte karakteristike se me vdekjen e Sulejmanit vërtetohet se xhinët nuk e dinin të fshehtën. Sulejmani vdiq në këmbë duke iu lutur Zotit, e i mbështetur në shkopin e vet; për vdekjen e tij nuk diti askush; xhinët e vazhdonin punën e tyre të mundimshme. Sikur ta dinin se Sulejmani kishte vdekur, ata nuk do të vazhdonin atë punë të mundimshme. Sulejmani i vdeku mbeti mbështetur në shkop, deri kur krimbi ia brejti shkopin; ai u thye, e Sulejmani u rrëzua. Shumë falltorë mbështeten në atë se xhinët u sjelljn lajmë të panjohura, e ky është mashtrim i madhi. Këtë e mohon kategorikisht ky ajet i Kur'anit.

dy kopshte me fruta të idhët, drunj të thatë dhe diçka pak bari të egër.

17. Atë dënim ua dhamë atyre për shkak se nuk besuan, e Ne nuk dënojmë, përvëç mohuesit.

18. Dhe, në mes tyre dhe mes fshatrave të bekuara (*në Sham*), ju bëmë fshatra të njëpansjëshme dhe ju bëmë udhëtim të përshtatshëm. Udhëtoni të sigurt nëpër to natën e ditën.

19. Po ata thanë: "Zoti ynë, na i largo udhëtimet tonë!" E ashtu e dëmtuan veten dhe i bëmë ata ngjarje tregimesh, i ndamë plotësisht. Në këtë ka argumente për secilin durimtar e mirënjoës.

20. Në të vërtetë, djalli realizoi mendimin e vet ndaj tyre, ndaj edhe e dégjuan atë, përpos një grupi besimtarësh.

21. E ai (*djallii*) nuk pati kurrfarë pushteti ndaj tyre, përvëç që (*dija Jonë të dalë në shesh*) të dihet ai që beson në botën tjetër, prej atij që është në dyshim për të. E Zoti yt është përcjellës ndaj çdo gjëje.

22. Thuaj: "Thirrni ata, të cilët i menduat për zota pos Allahut!" Ata nuk posedojnë sa një grimcë as në qiej e as në tokë dhe as që kanë ata në to ndonjë pjesë, dhe Ai nuk ka prej tyre ndonjë përkrahje.

23. Dhe ndërmjetësimi nuk bën dobi te Ai, përveç i atij të cilil Ai i jep leje, e kur hiqet frika nga zemrat e tyre (të ndërmjetësuesve), ata thonë: “Çka tha Zoti juaj!” (reth shefatit). Ata (engjëjt e lartë) thonë: “Të vërtetën!” (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi.

24. Thuaj: “Kush ju furnizon nga qiejt e nga toka?” Thuaj: “Allahu”. E atëherë, ose ne ose ju jemi në rrugë të drejtë, apo në një humbje të dukshme!

25. Thuaj: “Ju nukjeni përgjegjës përgabimet tonë, e as ne nuk përgjigjemi përatë që veproni ju!”

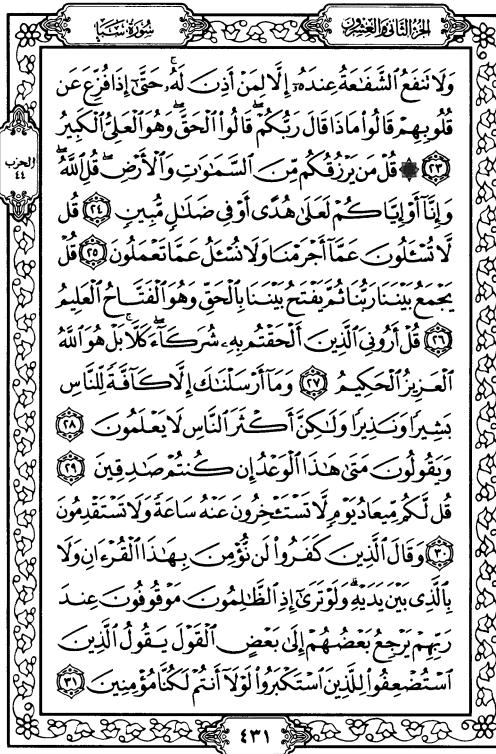
26. Thuaj: “Zoti ynë na tubon neve dhe juve, e pastaj me drejtësi gjykon mes nesh, se Ai është gjykatës i drejtë, i dijshëm.

27. Thuaj: “M’i tregoni ata (*idhuj*) që ia shoqëroni Atij si rivalë!” Jo, kurrsesi nuk ka shok, por Ai është Allahu, i gjithëfuqishmi, i urti!”

28. Ne nuk të dërguam ty ndryshe vetëm se për të gjithë njerëzit, myzhdedhënës dhe tërheqës i vërejtjes, por shumica e njerëzve nuk e dinë.

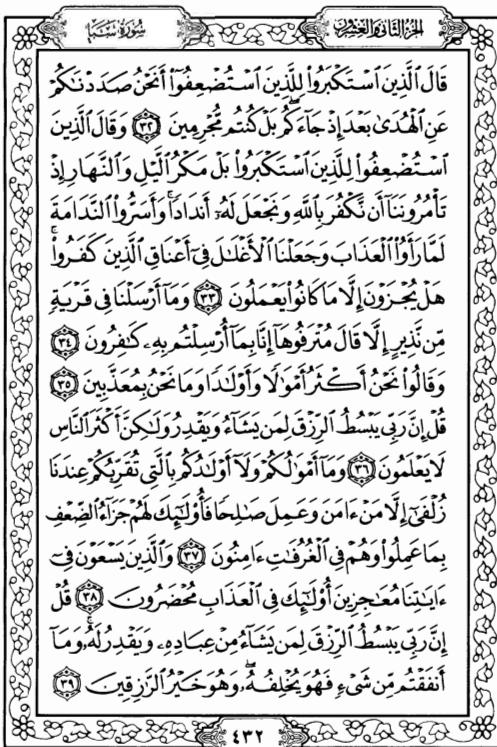
29. E thonë: “Kur është ai premtim, nëse jeni të vërtetë?”

30. Thuaj: “Ju keni afatin e një dite që për asnjë moment nuk do të shtyheni për më vonë, e as nuk do të nguteni më para.

431

31. Dhe ata që nuk besuan thanë: “Ne nuk i besojmë këtij Kur’ani, e as atij që ishte para tij, (*librave të tjera*)?!” E sikur t’i shihje zullumqarët kur para Zotit të tyre të ndalen, kthejnë fjalën (*fysesë*) njëri-tjetrit, atyre që ishin pari, u thonë: “Sikur të mos ishit ju, ne do të kishim qenë besimtarë!”

32. E ata që ishin pari, atyre që kishin qenë të dobët u thonë: "A ne ju penguam prej udhëzimit të drejtë pasi që u pat ardhur juve? Jo, por ju vetë ishit krimine!"

* Sebe'ë quhej një popull sipas emrit të të parit të tyre, e që kishin vendbanimet e tyre në Jemen. Ai popull kishte një vendbanim shumë të begatshëm që shtrihet në një luginë dhe në të dy anët e saj kishte kopshët me lloj-lloj frutash. Ata do të duhej falënderuar Zoti për ato begati, por nuk i dégujan as pejgamberët dhe nuk falënderuan, andaj i vërshoi uji i pendës dhe u shkatërrroi çdo të mirë. Madje, Zoti u kishte mundësuar që prej Jemenit të shkojnë në Sham, duke pushuar fshat më fshat, pse ato ishin të afërtë dhe ashtu të tregtojnë sa më lehtë. Mirëpo, duke parë se edhe më të varfërit kishin mundësi të udhëtonin, meqë nuk nevojitej ndonjë përgatitje e forte, kjo pasanikëve nuk u shkoi përshtat, andaj e përbuzën atë të mirë të Zotit dhe Ai i shpartalloi.

Djalli ka qenë betuar se do t'i mashtrojë njerëzit sa të mundet, e në disa raste ia arriti qëllimit edhe pse nuk ka pushtet mbi ta, por duke i mashtruar me sende të kota. Zoti gjithnjë i ka ditur dhe i di të prishurit, por mashtrimi i shejtianit e qet në shesh atë që e ka ditur Ai, Adhuruan zota që s'kanë asgjë në dorë, pse edhe pejgamberët nuk do të mund të bënin shefaatë, vetëm pas lejes së Zotit, e zotat e tyre kurrë.

Pejgamberi ynë nuk ishte të dërguar vetëm për arabët, por për mbarë botën, e megjithatë disa talleshin, duke thënë se kur do të vijë kijameti? Ai vjen në çastin e caktuar dhe zullumqarët do të fyejnë njëri-tjetrit dhe do të përpiken t'ia hudhin fajin njëri-tjetrit.

33. E ata që kishin qenë të shtypur, atyre që ishin kreë u thonin: "Jo, por dredhia juaj natë e ditë (na largoj prej besimit), kur ju na thërrisnit të mos e besojmë Allahun dhe t'i bëjmë Atij shokë. E kur e shohin dënimin, e fshehin dëshpërimin e vet dhe Ne u vëmë prangat në qafat e atyre që nuk besuan. Ata nuk dënohen për tjetër pos për atë që punuan"*

34. Ne nuk dërguam në asnjë vendbanim ndonjë nga pejgamberët e që pasanikët e tij të mos i thonin: "Ne nuk i besojmë asaj me çka jeni dërguar".

35. Ata thoshin: "Ne kemi më shumë pasuri e fëmijë, e ne nuk do të jemi të ndëshkuar".

36. Thuaj: "Allahu ia shumon begatinë atij që do, e edhe ia pakëson, por shumica e njerezve nuk e dinë".

37. Nuk është as pasuria juaj, e as fëmijët tuaj ajo që ju afrojnë Nesh, është vetëm besimi dhe veprat e mira; të tillët shpërblehen shumëfish për atë që vepruan dhe ata janë në dhoma të larta të shpëtuar.

38. Ndërsa, ata që përpiken t'i imposhtin argumentet Tona, të tillët janë të dënuar. 39. Thuaj: "S'ka dyshim se Zoti im është Ai që i jep furnizim të begatshëm atij që do nga robërit e vet dhe Ai ia pakëson atij, e çkado që të jepni, Ai e kompenson atë dhe Ai është dhuruesi më i madh.

40. Dhe, (përkjuto) ditën kur i tubon ata të gjithë e pastaj engjëjve u thotë: "A këta ishin që vetëm juve u adhuroni?"

41. Ata (engjëjt) thonë: "I pa të meta je o i madhëruar! Ti je Zoti ynë, larg asaj që ata thonë! Por ata kanë qenë që adhuronin xhinët (djatjtë) dhe shumica sish u besonin atyre".

42. E sot pra, nuk keni gjë në dorë t'i bëni as dobi, as dëm njëritjetrit, dhe atyre që ishin zullumqarë u themi: "Shijoni dënimin e zjarrit, të cilin e konsideruat gjenjeshtëri!"

43. E kur u lexoheshin atyre ajetet tonë qarta, ata thoshin: "Ky nuk është tjetër vetëm se një njeri, i cili dëshiron t'ju shmhangë nga ajo që adhuronin prindërit tuaj" dhe thoshin: "Ky (Kur'an) nuk është tjetër vetëm se është gjenjeshtë e trilluar!" Madje, ata që nuk besuan të vërtetë, pasi ajo u erdhë, i thanë: "Kjo (Muhammed, feja islame, Kur'an) nuk është tjetër vetëm se magji i qartë!"

44. Po Ne nuk u kemi dhënë atyre ndonjë libër që ta mësojnë dhe as nuk dërguam te ata ndonjë pejgamber para teje (pra ata nuk dinë si është pejgamberi as si është shpallja).

45. Edhe ata që ishin para këtyre (kurejshiitëve) patën përgjëneshtuar, dhe këta nuk kanë (kurejshitët) as një të dhjetën e asaj, që Ne u patën dhënë atyre, e i konsideruan rrenacakë të dérguarit e Mi, ja si ishte dënimimi Im.*

46. Thuaj: "Unë ju këshilloj vetëm me një gjë: Për hir të Allahut të angazhoheni sinqerisht dy nga dy ose një nga një, e pastaj të mendoni thellë (që ta kuptoni) se shoku juaj (Muhammedi) nuk ka ndonjë çmendje. Ai nuk është tjetër vetëm që t'ju térheqë

وَيَوْمَ يُحَشِّرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَوْلُ الْمَسَدِ كَمَا هُنَّ لَا يَعْلَمُونَ ١٦ قَالُوا سَبَبَتْنَاكَ أَنْتَ وَإِنْ شَاءَ مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّةَ كَمَا رَأَهُمْ ثُمَّ مُؤْمِنُونَ ١٧ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُهُمُ الْعِصْرَ لِغَاصِرٍ وَتَقُولُ الْلَّهُنَّ إِلَيْكُمْ دُرُّ الْحِلَالِ بَعْضُكُمُ الْعَيْنَ تَفَاعِلُوا لِأَصْرَارِ وَتَقُولُ الْلَّهُنَّ طَلَمُوا دُرُّ قَرْعَةِ عَذَابَ النَّارِ أَتَى لِكُنْثَمْ بَاهِكَتْبَنُونَ ١٨ وَلَا إِنْ شَاءَ عَلَيْهِمْ إِنْ شَاءَ تَنْتَتِ فَالْوَلَوْا مَاهَدَاهَا إِلَى الْأَرْجَلِ بِرِيدَاهَا يَصْدَكُمْ عَمَّا كَانَ بَعْدَمْ بَاهِكَمْ وَقَاتُوا مَاهَدَاهَا إِلَّا إِنْكُمْ مُفَرَّدَى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّهُمْ هَذَا إِلَّا اسْحَرْمِينَ ١٩ وَمَاءَ الَّذِينَ هُمْ مِنْ كُنْشِ يَدْرِسُوهُمْ وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قِلَّكَمْ مِنْ نَذِيرٍ ٢٠ وَكَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قِلَّهُمْ وَمَا بَلَغُوا مُعْسَارَ مَا الَّذِينَ هُمْ فَكَبُورُ مُشَلِّ فَكَيْفَ كَانَ تَكِيرٌ ٢١ قُلْ إِنَّمَا أَعْطَكُمْ بِوَحْدَةِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ شَفِعًا وَفَرْدَى ثُمَّ نَنْتَهِكَرُ وَأَمَاصِحَّكُمْ مِنْ حِنْثَهَ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيِ عَذَابٍ شَدِيدٍ ٢٢ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ كَمَا أَعْلَمُ إِلَّا عَلَيْهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ٢٣ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْدِفُ بِأَعْلَمِ عِلْمِ الْغَيُوبِ

٤٣

vëretjtjen për një dënim të ashpër (nëse nuk besoni)".

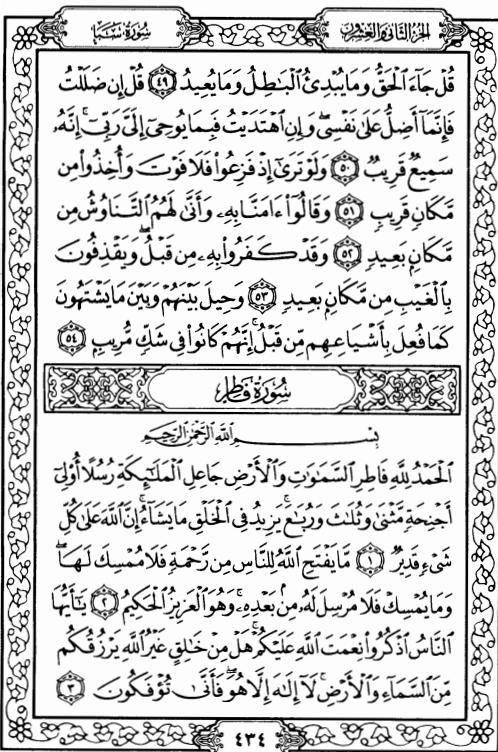
47. Thuaj: "Unë nuk kërkova prej jush ndonjë shpërblim, nëse kam kërkuar, ai le t'u mbetet juve, shpërblimi im është vetëm prej Allahut, e Ai është dëshmitar për çdo send".

48. Thuaj: "Zoti im, Njohës i të fshehtave, sjell të vërtetën".

* Duke u mbështetur në forcën e vet, pasanikët gjithnjë refuzonin mësimet e pejgamberëve e ndonjëherë jugistikoheshin me atë se sikur të mos ishin të mirë të Zoti, Ai nuk do t'u jepje pasuri e fëmijë, pra edhe thoshin se nuk do të na dënojë. Ata nuk e kuptonin se Zoti është Ai që sipas urtësisë së Vet bën përndarjen e negative, dikuj i jep më shumë e dikuj më pak, por kjo nuk do të thotë se pasanikët janë më afër Zotit. Më afër janë ata që besuan dhe bënë punë të mira. Shpërblimi i tyre do të jetë i shumëfishtë, andaj edhe do të vendosë në villat më të larta të xhennetit. Pasanikët do të duhej të shpenzonin për në rrugën e Zotit, meqë Ai do t'u komponojoj atë, e jo të përpigjet të mohojnë faktet e Zotit.

Pati popuj që adhuronin engjëjt, ndonjë pejgamber e diçka tjetër, e ditën e kijametit u bëhet pyetja engjëjve, se a mos juve u adhuruan? Kjo ka për qëllim demaskimin e të gjithë atyre që pos Zotit adhuruan diçka tjetër, pra së pari idhujtarët.

Idhujtarët mekas, edhe pse nuk dinin se si është pejgamberi, si është shpallja ose libri, ata mohuan Pejgamberin, mohuan Kur'anin, e nuk kuptonin se mohuesit para tyre, të cilët ishin nja dhjetë herë më të fuqishëm se këta, nuk i shpëtoi forca e tyre prej shkatërimit që u solli Zoti, e edhe këta nuk do të mund të shpëtojnë.

49. Thuaq: "Erdhi e vërteta, e kota u zhduk pa fillim dhe pa kthim!"

50. Thuaq: "Nëse unë kam humbur, atëherë e keqja e humbjes është vetëm në dém timin, e nëse e kam gjetur të vërtetë, atëherë ajo është me ndihmën e Zotit tim; Ai është dégjues, i afert!"

51. E Sikur t'i shohësh ata kur i kap frika e nuk kanë shpëtim edhe të kapën prej

* Kundërshtarëve u thuhet: Mendoni vetë ose dy nga dy e jo të grumbulluar më shumë, pse aty ku ka shumë njerëz, vështirë mund të thellohet njeriu në mendime. Dhe, shqyrtoni çështjen e Muhammedit dhe të Kur'anit që po ju lexon, se atëherë do të bindeni se nuk është çmendur, por i zgjedhur prej Zotit, i cili zgjedh atë që do.

Pejgamberi u thot se nuk kam kurrfarë interes material prej jush, Zoti është që do të më shpërbljej. Ai përcjell punën e çdokujt dhe sipas sinqueritetit në vepra, njerëzve u jep shpërblimin.

Idhujtarëve u tërhoqet vërejtja se si kur do të ngriten prej varrezave i kap frika dhe u grahin për në xhehenem, atëherë do të besojnë, por aty nuk është vendi i besimit; vendi i besimit ka qenë në dynja, e ata sa ishin në dynja flisnin me hamendje, thoshin nuk do të ringjallimi, nuk do të përgjigjet, nuk ka xhennet as xhehenem, edhe pse përpiken të jusifikohen, u ndërpritet biseda dhe vihen në vendin e merituar.

Me ndihmën e Zotit, përfundoj përkthimi dhe komentimi i kaptinës "Sebe'ë" Lavdëruar qoftë i madhi Allah!

një vendi afër (do të shihje tmerr të madh).

52. Dhe thonë: "Ne i kemi besuar atij (Kur'anit, Muhammedit)" Po si e arrjnë ata besimin prej së largu?

53. Kur ata më parë e mohuan atë dhe prej së largu thoshin me hamendje (s'ka ringjallje, s'ka përgjegjësi etj.).

54. Dhe ndërhyhet (ndërhyt Allahu) ndërmjet tyre dhe ndërmjet asaj që dëshirojnë ata, ashtu sikurse është vepruar më parë me të ngjashmit e tyre (partinë e tyre): vërtet, ata ishin në një dyshim të fortë*

SURETU FATIR

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërésit!*

1. Falënderimi i qoftë Allahut, Krijuesit të qiejve e tokës Sajuesit të engjëjve me nga dy palë, tri palë e katër palë krahë, ndërmjetësues (në mes Tij dhe pejgamberëve). Ai shtron në krijim atë që do, vërtet, Allahu ka fuqi për çdo send.

2. Atë që Allahu ua dhuron njërežve nga mëshira e Tij, nuk ka kush që mund ta pengojë, e atë që Ai e ndal, nuk ka kush që mund ta lirojë pos Tij; Ai është ngadhdhenyesi, i gjithdijshmi.

3. O ju njerëz, ruani me mirënjohje të mirat që Allahu u dhuroi! A ka ndonjë zot tjetër që u furnizon juve nga qelli e toka? Nuk ka zot tjetër përvëç Tij; e si pra, e ktheni shpinën?